

POLIISI
KAAKKOIS-SUOMI

Henkinen väkivalta, vaino ja väkivaltainen ero

(Väkivaltatyön foorumi, Kotka 22.–23.8.2018)

-aihe poliisin näkökulmasta ja poliisin toimintamahdollisuudet

Rikoskomisario Kai Virtanen
Kaakkois-Suomen poliisilaitos
Kotkan poliisiasema

Poliisin tehtävät ja soveltuvia rikoslain säännöksiä

PolL 1:1.1 §

Poliisin tehtävät

Poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.

RL 25:7 § (21.4.1995/578)

Laiton uhkaus

Joka nostaa aseensa toista vastaan tai muulla tavoin uhkaa toista rikoksella sellaisissa olosuhteissa, että uhatulla on perusteltu syy omasta tai toisen puolesta pelätä henkilökohtaisen turvallisuuden tai omaisuuden olevan vakavassa vaarassa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, laittomasta uhkauksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

RL 21:5 § (21.4.1995/578)

Pahoinpitely

Joka tekee toiselle ruumiillista väkivaltaa **taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen terveyttä**, aiheuttaa toiselle kipua tai saattaa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavaan tilaan, on tuomittava pahoinpitelystä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

- Huom! Henkinen väkivalta näytön hankkiminen edellyttää sen toteennäyttämistä esim. lääkärintodistuksin

RL 24:1 § (13.12.2013/879)

Kotirauhan rikkominen

Joka oikeudettomasti

1) tunkeutuu taikka menee salaa tai toista harhauttaen kotirauhan suojaamaan paikkaan taikka kätkeytyy tai jää sellaiseen paikkaan tai

2) rikkoo toisen kotirauhaa metelöimällä, heittämällä esineitä tai muulla vastaavalla tavalla,

on tuomittava kotirauhan rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

24:1 a § (13.12.2013/879)

Viestintärauhan rikkominen

Joka häirintätarkoituksessa toistuvasti lähettää viestejä tai soittaa toiselle siten, **että teko on omiaan aiheuttamaan tälle huomattavaa häiriötä tai haittaa**, on tuomittava viestintärauhan rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Säädöksistä keskeisin...

RL 25:7 a § (13.12.2013/879)

Vainoaminen

Joka toistuvasti uhkaa, seuraa, tarkkailee, ottaa yhteyttä tai muuten näihin rinnastettavalla tavalla oikeudettomasti vainoaa toista siten, **että se on omiaan aiheuttamaan vainotussa pelkoa tai ahdistusta**, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, vainoamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Poliisin toimintamahdollisuudet

Lähestymiskielto

- Voidaan määrätä henkeen, terveyteen, vapauteen tai rauhaan kohdistuvan rikoksen tai tällaisen rikoksen uhan tai muun vakavan häirinnän torjumiseksi
- Jos itsensä uhatuksi tunteva henkilö ja henkilö, jota vastaan kieltoa pyydetään, asuvat vakituisesti samassa asunnossa, lähestymiskielto voidaan määrätä henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen tai tällaisen rikoksen uhan torjumiseksi (perheen sisäinen lähestymiskielto).
- Väliaikaisen lähestymiskiellon määrää poliisi varsinaisen lähestymiskiellon käräjäoikeus
- Lähestymiskiellon rikkominen on rikos, minkä perusteella poliisi voi tarvittaessa käyttää esimerkiksi henkilön vapauteen kohdistuvia pakkokeinoja

- Poliisin määräämä lähestymiskiello astuu voimaan heti ja käräjäoikeuden on **pidettävä pääkäsittely** asiassa viikon kuluessa siitä, kun pidättämiseen oikeutettu virkamies on toimittanut päätöksensä käräjäoikeuden käsiteltäväksi perheensisäisen lähestymiskiellon määräämisestä koskevassa asiassa ja muissa tapauksissa **otettava asia käsiteltäväksi** 7 vrk kuluessa siitä, kun pidättämiseen oikeutettu virkamies on toimittanut päätöksen väliaikaisesta lähestymiskiellosta käräjäoikeudelle.
- Lähestymiskiello voidaan määrätä enintään yhdeksi vuodeksi. Perheen sisäinen lähestymiskiello voidaan kuitenkin määrätä enintään kolmeksi kuukaudeksi.
- Lähestymiskielloa voi hakea myös suoraan käräjäoikeudelta samoin edellytyksin Käräjäoikeuden on otettava lähestymiskielloasia käsiteltäväksi viipymättä

- **Perusmuotoiseen lähestymiskieltoon** määrätty henkilö ei saa tavata suojattavaa henkilöä eikä muutenkaan ottaa tähän yhteyttä tai sitä yrittää. Suojattavaa henkilöä ei saa myöskään seurata tai tarkkailla
- **Laajennettu lähestymiskielto** tarkoittaa myös kieltoa oleskella tietyllä alueella, suojattavan henkilön vakituisen asunnon, loma-asunnon, työpaikan tai oikeuden ratkaisussa erikseen määrätyn muun niihin rinnastettavan oleskelupaikan läheisyydessä.
- **Perheen sisäiseen lähestymiskieltoon** määrätyn henkilön on poistuttava yhteisestä asunnosta eikä hän saa palata sinne. Hän ei myöskään saa tavata eikä muutoinkaan ottaa yhteyttä henkilöön, jota kiellolla suojataan. Kiellettyä on myös suojattavan henkilön seuraaminen ja tarkkailu. Myös perheen sisäinen lähestymiskielto **voidaan määrätä laajennettuna** koskemaan oleskelua tietyssä muussa paikassa, esimerkiksi yhteisen asunnon läheisyydessä.
- Lisätietoa lähestymiskiellosta: <https://www.poliisi.fi/rikkokset/lahestymiskielto>

- Poliisi suorittaa esitutkinnan, kun on syytä epäillä rikosta ja edellytysten täytyessä saattaa asian syyttäjälle syyteharkitaan
- Moniammatillinen viranomaisyhteistyö vakavan parisuhdeväkivallan toistumisen estämiseksi (MARAK)
- Poliisiin kannattaa olla yhteydessä, jos on epävarmuutta siitä kuinka omassa asiassaan kannattaisi toimia 😊

Kiitos

Rikoskomisario Kai Virtanen p. 0295 414590